

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 24.10.2006
COM(2006) 618 konč.

ZELENA KNJIGA

**O IZBOLJŠANJU UČINKOVITOSTI IZVRŠEVANJA SODNIH ODLOČB V
EVROPSKI UNIJI:
ZAPLEMBA BANČNIH RAČUNOV**

(predložila Komisija)

{SEC(2006) 1341}

ZELENA KNJIGA

O IZBOLJŠANJU UČINKOVITOSTI IZVRŠEVANJA SODNIH ODLOČB V EVROPSKI UNIJI: ZAPLEMBA BANČNIH RAČUNOV

Namen te zelene knjige je sprožiti obsežno posvetovanje med zainteresiranimi strankami o načinih izboljšanja izvrševanja denarnih zahtevkov v Evropi. Zelena knjige opisuje težave trenutnega stanja in kot možno rešitev predlaga vzpostavitev evropskega sistema za zaplembo bančnih računov.

Komisija vabi zainteresirane stranke, da pošljejo pripombe pred 31. marcem 2007 na naslednji naslov:

Evropska komisija
Generalni direktorat za pravosodje, svobodo in varnost
Enota C1 – Civilno sodstvo
B-1049 Bruselj
Telefaks: (+32-2) 299 64 57
E-naslov: jls-coop-jud-civil@cec.eu.int

Zainteresirane stranke morajo izrecno navesti, če ne želijo, da se njihove pripombe objavijo na spletnih straneh Komisije.

Komisija namerava organizirati javno obravnavo o vsebini zelene knjige. Vsi, ki se bodo odzvali s pripombami, bodo povabljeni k sodelovanju.

1. UVOD

1.1. Pomanjkljivosti trenutnega stanja

Izvršilno pravo se je pogosto imenovalo „Ahilova peta“ evropskega civilnega pravosodnega območja. Čeprav številni instrumenti Skupnosti določajo pristojnost sodišč, postopek, s katerim se sodne odločbe priznajo in razglasijo za izvršljive, ter mehanizme za sodelovanje sodišč v civilnih postopkih, zakonodajni predlog za dejanske izvršilne ukrepe še ni bil oblikovan. Doslej je bila izvršba na podlagi sodnega naloga, po tem, ko je bil razglašen za izvršljivega v drugi državi članici, izključno v pristojnosti nacionalne zakonodaje.

Sedanja razdrobljenost nacionalnih pravil o izvršbi resno ovira čezmejno izterjavo dolgov. Upniki, ki poskušajo izvršiti nalog v drugi državi članici, se srečujejo z različnimi pravnimi sistemi, postopkovnimi zahtevami in jezikovnimi ovirami, ki povzročajo dodatne stroške in zamude v postopku izvršbe. V praksi bo upnik, ki želi izterjati denarni zahtevek v Evropi, običajno to poskušal storiti s pridobitvijo zaplembe¹ bančnega(-ih) računa(-ov) svojega

¹ Pripomba glede terminologije: Izraz „zaplemba“ v tej zeleni knjigi pomeni postopek, s katerim se zaseže ali zamrzne dolžnikovo premoženje, ki je v rokah tretje osebe, in prepreči, da bi tretja oseba premoženje odtujila.

dolžnika. Takšni postopki obstajajo v večini držav članic in če so učinkoviti, so lahko močno orožje zoper neposlušne ali goljufive dolžnike.

Vendar medtem ko lahko dolžniki danes svoja denarna sredstva skoraj nemudoma prenašajo iz računov, s katerimi so njihovi upniki seznanjeni, na druge račune v isti ali drugi državi članici, upniki ne morejo teh denarnih sredstev z enako hitrostjo zamrzniti. V skladu z obstoječimi instrumenti Skupnosti ni mogoče pridobiti bančne zapestbe, ki se lahko izvrši po vsej Evropski uniji. Zlasti Uredba 44/2001 (Bruselj I)² ne zagotavlja, da se zaščitno pravno sredstvo, kot je bančni rubež, pridobljen enostransko, priznava in je izvršljivo v državi članici, v kateri ni bilo izdano³.

Komisija je na težave čezmejne izterjave dolgov opozorila že v svojem Sporočilu iz leta 1998 „Za večjo učinkovitost pri doseganju in izvrševanju sodb v Evropski uniji“⁴. Ob upoštevanju raznolikosti zakonodaje držav članic in zahtevnosti teme je predlagala, da se obravnavanje tega vprašanja omeji najprej na težave v zvezi z bančnimi rubeži⁵. Po dveh letih je bila Komisija s Programom za vzajemno priznavanje pozvana, naj izboljša ukrepe zapestbe v zvezi z bankami⁶. Komisija je leta 2002 objavila javni razpis za študijo *o učinkovitejšem izvrševanju sodnih odločb znotraj Evropske unije*. Poročilo študije obravnava stanje v takratnih 15 državah članicah in predlaga več ukrepov za izboljšanje izvrševanja sodnih odločb v Evropski uniji, zlasti uvedbo evropskega naloga za zapestbo bančnih računov, evropskega naloga za zavarovanje prilivov in odlivov denarnih sredstev z enakim učinkom in številnih ukrepov, ki večajo preglednost nad dolžnikovimi sredstvi⁷. Slednje vprašanje bo obravnavano v zeleni knjigi, ki bo objavljena leta 2007.

Glede težav čezmejne izterjave dolgov obstaja nevarnost, da bodo še naprej ovirale prosti promet nalogov za denarna plačila znotraj Evropske unije in preprečevale pravilno delovanje notranjega trga. Pozno plačilo in neplačilo ogroža tako interese podjetij kot tudi potrošnikov. Razlike v učinkovitosti izterjave dolgov znotraj Evropske unije lahko povzročijo tako izkrivljanje konkurence med podjetji, s sedežem v državah članicah, kot tudi med učinkovitimi in neučinkovitimi sistemi izvrševanja denarnih plačilnih nalogov. Zato je treba premisliti o ukrepih Skupnosti na tem področju.

2. MOŽNA REŠITEV: EVROPSKI SISTEM ZA ZAPLEMBO BANČNIH RAČUNOV

Možna rešitev je uvedba evropskega naloga za zapestbo bančnih računov, s katerim bi upnik lahko zavaroval denarni znesek, ki mu je dolgovan ali ki ga zahteva, tako da bi preprečil odvzem ali prenos sredstev, ki jih ima v dobrem njegov dolžnik na enem ali več bančnih računov znotraj ozemlja Evropske unije⁸. Takšen nalog bi imel samo zaščitni učinek, tj. zamrznil bi dolžnikova sredstva na bančnem računu, brez da bi se slednja prenesla upniku. Za ta postopek bi veljali pogoji za odobritev naloga, vključno z ustrežno stopnjo varstva

² Uredba (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000, UL L 12, 16.1.2001, str. 1.

³ Sodba Sodišča Evropskih skupnosti z dne 21. maja 1980, C-125/79 (*Denilauer*).

⁴ Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu, UL C 33, 31.1.1998 str. 3.

⁵ Glej Sporočilo (opomba 1), str. 14s.

⁶ Program ukrepov za uresničevanje načela vzajemnega priznavanja odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, UL C 12, 15.1.2001, str. 1, 5.

⁷ Študija št. JAI/A3/2002/02. Končno poročilo je na voljo na:

http://europa.eu.int/comm/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm.

⁸ Evropski nalog bi se lahko uporabljal tudi v povezavi s civilnim zahtevkom zaradi goljufije ali kaznivega dejanja.

dolžnika. Nalog za zaplembo, izdan v eni državi članici, bi bil priznan in izvršljiv po vsej Evropski uniji brez potrebe po razglasitvi izvršljivosti.

Takšen sistem se lahko vzpostavi z oblikovanjem novega in neodvisnega evropskega postopka, ki bi bil na voljo poleg obstoječih ukrepov v nacionalni zakonodaji, ali z uskladitvijo nacionalnih pravil držav članic o zaplembi bančnih računov v direktivi. V slednjem primeru bodo potrebne dodatne določbe za zagotovitev priznanja in izvršljivosti naloga za zaplembo, izdanega v eni državi članici, po vsej Evropski uniji.

Odločitev, ali oblikovati zakonodajo na tem področju, bo predmet ocene učinka, v kateri bo proučen obseg težav čezmejnje izterjave dolgov in učinkovitost drugih alternativ evropskim pravilom. Predlogi, navedeni v tem dokumentu, ne posegajo v rezultat ocene učinka.

Vprašanje 1: *Ali se vam zdi potreben instrument Skupnosti za zaplembo bančnih računov kot način za izboljšanje izterjave dolgov v EU? Če da, ali je treba oblikovati neodvisen evropski postopek ali uskladiti zakonodajo držav članic o zaplembi bančnih računov?*

Vprašanje 2: *Ali se strinjate, da bi moral biti instrument Skupnosti omejen na naloge za zavarovanje denarnih sredstev, da se prepreči dvig in prenos denarnih sredstev v dobrem na bančnih računih?*

3. POSTOPEK ZA PRIDOBITEV NALOGA ZA ZAPLEMBO

3.1. Okoliščine, v katerih lahko upnik vloži zahtevek za nalog za zaplembo

Postavlja se vprašanje, na katerih stopnjah bi lahko upnik v postopku izterjave denarnega zahtevka vložil zahtevek za nalog za zaplembo v okviru evropskega sistema. Upnik lahko zaprosi za tak nalog za zavarovanje, da zaščiti svoje pravice, v štirih časovnih obdobjih:

- pred začetkom pravnega postopka o glavnih dejstvih zahtevka,
- hkrati z vložitvijo glavnega zahtevka,
- na kateri koli poznejši stopnji sodnega postopka in
- v obdobju med izdajo naloga v eni državi članici ter razglasitvijo izvršljivosti naloga v državi članici, kjer ima dolžnik račun.

Meni se, da je treba upniku zagotoviti največjo možno raven prožnosti s tem, da lahko vloži zahtevek za nalog za zaplembo na kateri koli stopnji postopka. Na podlagi tega je potreben skrben premislek o ustrezni zaščiti dolžnikovih interesov, zlasti ko se obravnava zahteva začasne ukrepe pred glavnimi postopki. Nalog za zaplembo bi v evropskem sistemu dopolnil in bil združljiv z obstoječimi evropskimi instrumenti na področju civilnega sodstva.

Vprašanje 3: *Ali bi moral biti nalog za zaplembo na voljo v vseh štirih okoliščinah, navedeni zgoraj v odstavku 3.1, ali samo v nekaterih?*

3.2. Pogoji za izdajo

Nalog za zaplembo bi lahko odobrilo sodišče v skrajšanem postopku na podlagi zahtevka upnika z uporabo obrazca, ki je na voljo v vseh jezikih Skupnosti. Upnik bi moral najprej

prepričati sodišče, da je imel zoper dolžnika upravičen zahtevek na podlagi dejstev („*fumus boni iuris*“). Izvršljiva pravica – sodni nalog ali javna listina – mora zadoščati ko dokaz za zahtevek. Upnik, ki želi pridobiti nalog za zaplembo, preden pridobi izvršljivo pravico, mora predložiti dokaze v podporo zahtevku.

Nato mora upnik dokazati nujnost, kot na primer, da obstaja dejansko tveganje, da bo lahko izvršba zahtevka onemogočena, če ukrep ne bo odobren („*periculum in mora*“). Razlike med pravnimi sistemi držav članic zahtevajo skrbno proučitev natančne narave tega pogoja ob upoštevanju potrebe po primerni uskladitvi interesov upnika in dolžnika.

Končno mora imeti sodišče možnost od upnika zahtevati jamstvo ali *kavcijo*, da dolžnika zaščiti pred kakršno koli izgubo ali škodo, če bo ukrep v glavnem postopku umaknjen. V tem primeru se postavi vprašanje, ali mora biti znesek jamstva prepuščen diskreciji sodišča ali nacionalni zakonodaji, in tudi ali se obveznost zagotavljanja jamstva lahko določi brez usklajevanja upnikove odgovornosti za vse izgube, ki bi jih lahko imel dolžnik zaradi nepravilne uporabe zaplembe, če upnik z zahtevkom ne uspe.

Vprašanje 4: *Kakšno breme mora nositi upnik, da prepriča sodišče, da ima zahtevek zoper dolžnika, ki bi zadostoval za odobritev naloga za zaplembo?*

Vprašanje 5: *Ali mora biti nujnost pogoj za odobritev naloga za zaplembo, preden se pridobi izvršilni naslov? Če da, kako mora biti ta pogoj opredeljen?*

Vprašanje 6: *Ali mora imeti sodišče pri odobritvi naloga za zaplembo diskrecijo, da od upnika zahteva zagotovitev varščine ali bančne garancije? Na kakšen način se izračuna znesek takšne varščine/garancije?*

3.3. Zaslišanje dolžnika

V skladu s sedanjo prakso v nekaterih državah članicah bi lahko trdili, da zaslišanje o zahtevku ali obveščanje dolžnika pred izvršbo bančnih zaplemb ni potrebno, ker bi to bilo v nasprotju s ciljem preprečevanja prenosa denarnih sredstev v škodo upnika in bi varovalo „učinek presenečenja“ ukrepa. V tem primeru bo dolžnik obveščen o zaplembi hkrati z njeno izvršbo in imel bo možnost izpodbijanja te izvršbe.

Vprašanje 7: *Ali je treba dolžnika zaslišati ali obvestiti pred odobritvijo bančne zaplembe?*

3.4. Podrobnosti glede zahtevanih informacij o računu

Postavi se vprašanje glede vrste in obsega informacij o dolžnikovem(-ih) računu(-ih), ki jih mora upnik zagotoviti, ko vlaga zahtevek za nalog za zaplembo. Medtem ko je jasno, da mora navesti točno ime dolžnika, je stopnjo podrobnosti informacij o računih, ki je potrebna, težje določiti. Zlasti sporno je vprašanje, ali mora upnik predložiti točen(-e) številko(-e) računa(-ov). Glede na to, da so bančne zaplembe v nekaterih državah članicah odobrene brez teh informacij in da bi to pogosto pomenilo nepremagljivo oviro za upnika, da jih ugotovi, se lahko trdi, da točna(-e) številka(-e) računa(-ov) ni nepogrešljiva zahteva. Vendar morajo biti informacije, ki jih zagotovi upnik, dovolj podrobne, da banka lahko identificira svojo stranko in da zmanjša pogostost napačnih zaplemb zaradi napačne identitete. Treba je premisliti, ali bi poleg točnega imena dolžnika zadoščalo, da se zahtevajo podatki glede izpostave, kjer se računi nahajajo.

Vprašanje 8: *Katera mora biti najmanjša stopnja informacij o računu, potrebna za izdajo naloga za zaplembo?*

3.5. Vprašanja pristojnosti

Ker imajo v večini držav članic sodišča, ki odločajo v glavnih postopkih, pristojnost za zaščitne ukrepe, se lahko trdi, da mora biti sodišče, ki ima pristojnost za odločanje o glavnih dejstvih v skladu z ustrezno zakonodajo Skupnosti, pristojno tudi za nalog za zavarovanje denarnih sredstev v okviru evropskega sistema.

Poleg sodišča, ki je pristojno za odločanje o glavnem zahtevku, lahko nalog o zaplembi izdajo tudi sodišča države članice, kjer ima toženec stalno prebivališče, če so različna; in/ali sodišča katere koli države članice, v kateri se nahaja bančni račun, zoper katerega se uporabi zaplemba.

Glede na to, da je cilj evropskega instrumenta izboljšanje trenutnega stanja, v katerem mora upnik v državo članico, kjer se račun nahaja, bi upnik lahko imel možnost izbire med različnimi zgoraj navedenimi sodišči.

Vprašanje 9: *Ali se strinjate s tem, da bi morala biti sodišča, ki imajo pristojnost za odločanje o glavnih dejstvih zadeve v skladu z ustrezno zakonodajo Skupnosti in/ali sodišča, kjer se račun nahaja, pristojna za odobritev naloga za zaplembo? Ali bi moralo imeti sodišče dolžnikovega stalnega prebivališča vedno pristojnost za izdajo zaplembe, čeprav ni pristojno v skladu z Uredbo 44/2001?*

4. ZNESEK IN OMEJITVE NALOGA ZA ZAPLEMBO V EVROPSKEM SISTEMU

4.1. Znesek, ki ga je treba zavarovati

Omejitev zaplembe na določen znesek, namesto da se dovoli zamrznitev celotnega salda, ki ga ima dolžnik v dobrem na zaplenjenem(-ih) računu(-ih), bi preprečila zlorabe in bila sorazmerna. Ta znesek mora temeljiti na vsoti, ki jo zahteva upnik (vključno z vsemi plačili obresti in sodnimi stroški, ki jih ima upnik). Treba bi bilo premisliti, v kolikšnem obsegu je treba dodatne zneske, zlasti prihodnja plačila obresti in stroške upnika za vložitev zahtevka in izvršitev zaplembe (stroški odvetnikov, izvršiteljev in bank(-e)), zavarovati z zaplembo.

Vprašanje 10: *Ali se strinjate, da mora biti zaplemba omejena na določen znesek? Če da, kako mora biti ta znesek določen?*

4.2. Stroški bank

Obstaja možnost, da izvršitev bančne zaplembe in spremljanje zneskov, ki jih ima dolžnik v dobrem na računu, bankam povzročata določene stroške. Vprašljivo je tudi, da morajo banke izvršiti zaplembe po uradni dolžnosti in prevzeti vse stroške, ki nastanejo kot del njihovih operativnih stroškov. Občasno so tudi banke upniki ali imajo upnike za stranke, tako da imajo tudi one interes za uspešno izterjavo zahtevkov. Zato se postavi vprašanje, ali bi morale biti banke plačane za opravljanje svojih funkcij v zvezi z zaplembami, in če je tako, ali bi moral biti znesek, do katerega bi bile upravičene, določen na nacionalni ali evropski ravni. Premisliti bi bilo treba tudi, ali bi moral upnik banki plačati pred izvršitvijo zaplembe, ali bi morala banka odvzeti znesek, ki ga je treba plačati, iz zaseženega računa.

Vprašanje 11: *Ali menite, da morajo biti banke plačane za izvršitev naloga za zaplembo? Če da, ali mora biti znesek, do katerega so upravičene, določen? Ali bi moral upnik banki plačati vnaprej ali bi bilo treba znesek odšteti od kreditnega salda na zaseženem računu?*

4.3. Zaplemba več računov, skupnih in imenskih računov

Če hoče upnik hkrati zamrzniti več računov, ki se nahajajo v eni ali različnih državah članicah, bi se lahko zgodilo, da znesek na enem računu ne bi zadostoval za plačilo zahtevka, se sproži vprašanje, če in kako se lahko zaseženi zneski na vsakem od teh računov omejijo, da se prepreči zaplemba dvakratnega ali trikratnega dolgovanega zneska. Ta težava je podobna že obstoječim primerom v nekaterih sodnih pristojnostih, kjer zaplemba, vročena sedežu banke, zajema vse račune v lokalnih izpostavah banke. Ena možnost za rešitev težave je lahko zagotovitev prenosa dolgovanega zneska na ločen račun in sprostitev zaseženih računov. Premisliti bo treba o vprašanju, kako lahko takšen sistem deluje v različnih bankah in različnih državah članicah.

Sprožajo se tudi vprašanja glede zaplembe skupnih računov, npr. računov na ime obeh zakoncev, in imenskih računov, npr. računi, na katerih hrani imetnik računa denarna sredstva v imenu dolžnika.

Vprašanje 12: *Če nalog za zaplembo obsega več računov, kako se znesek, ki ga je treba zaseči, porazdeli med vsakega od računov?*

Vprašanje 13: *Kako je treba obravnavati zaplembo skupnih in imenskih računov?*

4.4. Zneski, izvzeti iz izvršbe

Da se zaščiti dolžnikovo dostojanstvo in njegovo družinsko življenje, morajo biti nekateri zneski izvzeti iz izvršbe, zlasti zneski, ki jih dolžnik lahko obdrži za svoje prehrabne potrebe in potrebe svoje družine. Premisliti bo treba, od katerega trenutka bo treba takšno vsoto določiti in kako, ali bo to storil sodnik, ki izda zaplembo, organ pregona, ki jo izvrši, ali banka, v kateri je račun. Ali je treba to vprašanje obravnavati po uradni dolžnosti ali izrecno na zahtevo dolžnika? In nazadnje kako je treba ta znesek določiti in izračunati – v skladu z zakonodajo države članice, v kateri je bil nalog izdan, v skladu z zakonodajo države članice, v kateri se nahaja račun, ali v skladu z usklajenim evropskim režimom, ki bo moral določiti zneske na ustrezen način, na primer s splošnim ali indeksiranim pravilom?

Vprašanje 14: *Ali je treba vprašanje, ali so zneski izvzeti iz izvršbe, obravnavati po uradni dolžnosti, ko se izda/izvrši zaplemba, ali mora biti breme na strani dolžnika, da na podlagi tega ugovarja? Kako in kdo mora izračunati znesek, ki je izvzet iz izvršbe, in na kakšni podlagi?*

5. UČINKI NALOGA ZA ZAPLEMBO

5.1. Izvrševanje

Ko se v državi članici izda nalog za zaplembo, se postavi vprašanje, kako ga je treba izvršiti. Glede na potrebo po hitrem ukrepanju in izključno varovalno funkcijo instrumenta se predlaga, da mora zaplemba začeti veljati po vsej Evropski uniji brez kakršnega koli vmesnega postopka (kot je razglasitev izvršljivosti) v državi članici, v kateri je bil vložena zahteva.

Treba bo razmisliti o načinih prenosa zaplembe od sodišča, ki jo je izdalo, do banke, kjer je račun, ki ga je treba zaseči. Postopek mora uskladiti upnikov interes, da se izvede hiter prenos, z interesi dolžnika in banke, da se zmanjšajo neupravičene zaplembe. Čezmejni prenos dokumentov ureja Uredba 1348/2000⁹, ki zagotavlja neposreden prenos naloga za zaplembo od sodišča do banke s poštnimi storitvami. Medtem ko ta način že zagotavlja sorazmerno hitro vročanje sodnih odločb, je treba dodatno pozornost nameniti vprašanju, ali se za nadaljnjo pospešitev postopka prenosa lahko uporabljajo elektronske komunikacije. Za doseganje cilja politike, da bo postala zamrznitev računov bolj učinkovita, se predlaga, da bančne zaplembe potekajo elektronsko na vseh ali skoraj na vseh stopnjah postopka, tj. od sodišča, ki odobri zaplembo, do banke, kjer je račun. Treba bo oceniti, katere mehanizme bo treba oblikovati, da se bo zagotovila ustrezna stopnja varnosti v postopku prenosa, in ali bi uporaba elektronskega podpisa zadostovala za potrditev identitete in pristojnosti organa izdajatelja ter zagotovila pravilnost prenesenih podatkov.

Treba bo tudi premisliti, kateri rok bi morala spoštovati banka za izvršitev zaplembe, tj. ali bo banka zamrznila račun takoj po prejemu ali v določenem roku po prejemu zaplembe in kako je treba obravnavati transakcije, ki so bile sprožene pred vročitvijo naloga za zaplembo banki.

Banke bodo morale obvestiti pristojni organ pregona o tem, ali je zaplemba „zajela“ kakršna koli sredstva v dobrem dolžnika na zaseženem(-ih) računu(-ih). V idealnem primeru se tudi te informacije prenesejo elektronsko. S tem v zvezi bo treba premisliti o načinu zagotavljanja ustrezne stopnje varstva podatkov in bančne tajnosti v tem postopku.

Vprašanje 15: *Ali se strinjate, da je v zvezi z nalogom za zaplembo treba odpraviti postopek priznanja izvršljivosti tuje sodne odločbe?*

Vprašanje 16: *Kako je treba prenesti nalog za zaplembo od sodišča, ki ga je izdalo, do banke, kjer je račun? Kakšen rok mora imeti banka za izvedbo zaplembe? Kakšen mora biti učinek naloga za zaplembo na tekoče posle?*

Vprašanje 17: *Ali se strinjate, da mora po prejemu zaplembe banka obvestiti organ pregona, ali in v kakšnem obsegu je zaplemba uspešno zaščitila denarna sredstva, ki jih mora dolžnik plačati upniku?*

5.2. Varstvo dolžnika

Po začetku veljavnosti naloga za zaplembo bo treba dolžnika obvestiti, da je bil njegov račun zamrznjen in da ima pravico do ugovora zoper zaplembo ali do omejitve zneska zaplembe. Treba bo premisliti, kdo bo moral to informacijo sporočiti dolžniku. Predlaga se, da mora dolžnika uradno obvestiti sodišče ali organ pregona, ki izvaja zaplembo. Poleg tega se pričakuje, da bodo banke na podlagi poslovnega razmerja s svojimi strankami obvestile dolžnika takoj, ko bo zaplemba izvedena.

Jasno je, da mora dolžnik imeti pravico ugovarjati zaplembi, vendar bo treba premisliti, kateri organ bo pristojen za obravnavanje ugovora, sodišče, ki je bančno zaplembo izdalo, ali sodišče kraja, kjer se račun nahaja. Treba bo tudi premisliti, ali bo potrebna usklajitev razlogov za ugovor (npr. plačilo dolga, zastaranje terjatve) na evropski ravni, da se zagotovi

⁹ Uredba Sveta (ES) št. 1348/2000 z dne 29. maja 2000 o vročanju sodnih in zunajsodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah; UL L 160, 30.6.2000, str. 37.

učinkovitost predvidenega instrumenta. Predlaga se, da se morajo dovoljeni razlogi za ugovor razlikovati glede na dejstvo, ali je zaplemba odobrena na podlagi obstoječe izvršljive pravice ali neodvisno od tega. Poleg tega se predlaga tudi, da v primeru ko je zaplemba odobrena pred začetkom sodnega postopka o glavnem zahtevku, zaplemba ne bo odobrena, če upnik ne vloži glavnega zahtevka v določenem roku (npr. en mesec).

Končno se postavlja vprašanje, v kakšnem obsegu je upnik odgovoren, če se ugotovi, da je zaplemba neutemeljena, in ali je treba njegovo odgovornost uskladiti na evropski ravni ali jo prepustiti nacionalni zakonodaji.

Vprašanje 18: *Kdaj in kdo mora dolžnika uradno obvestiti, da je bila zaplemba odobrena in začela veljati?*

Vprašanje 19: *Ali se lahko zaplemba prekliče ali avtomatsko preneha veljati, če upnik ne vloži glavnega zahtevka v določenem roku?*

Vprašanje 20: *Na kakšni podlagi in v kakšnem obsegu mora biti dolžnik upravičen do ugovora zoper nalog za zaplembo? Katero sodišče mora biti pristojno za obravnavanje dolžnikovega ugovora zoper zaplembo?*

Vprašanje 21: *Ali je treba upnikovo odgovornost v primeru neutemeljenosti zaplembe uskladiti na evropski ravni, in če da, kako?*

5.3. Razvrstitev konkurenčnih upnikov

Če se več upnikov poteguje za zneske v dobrem na dolžnikovem bančnem računu, se postavlja vprašanje, kako je treba različne upnike razvrstiti izven stečajnih postopkov. Medtem ko nekatere države članice dajejo prednost prvemu upniku, ki vroči nalog za zavarovanje denarnih sredstev banki, druge uporabljajo skupinsko načelo podobno razvrstitvi denarnih sredstev v stečajnih postopkih. Zato bo treba premisliti, ali je treba to vprašanje uskladiti na evropski ravni ali ga prepustiti zakonodaji države članice, v kateri poteka izvršba. Podobno vprašanje se postavlja glede razvrstitve naloga o zamrznitvi v okviru kazenskih ali upravnih postopkov.

Vprašanje 22: *Ali so potrebna evropska pravila za določanje razvrstitve konkurenčnih upnikov? Če da, katero načelo je treba uporabiti?*

5.4. „Preoblikovanje“ v izvršilni ukrep

Upnik, ki je zamrznil račun svojega dolžnika z nalogom za zaplembo, lahko po potrebi pridobi nalog v glavnem zahtevku, ki je izvršljiv v državi članici, kjer se račun nahaja, ali z razglasitvijo izvršljivosti v skladu z Uredbo 44/2001 ali s predložitvijo potrdila, izdanega v skladu s pravili novega evropskega postopka za majhne ali nesporne zahtevke. Ta upnik bo zahteval, da se zasežena sredstva prenesejo na njegov račun ali da dobi denar z drugimi sredstvi. Treba bo premisliti, kako bo lahko v tem primeru zaplemba preoblikovana v izvršilni ukrep, s katerim se bo zaseženi znesek prenesel upniku.

Vprašanje 23: *Na kakšen način se nalog za zaplembo lahko preoblikuje v izvršilni ukrep po tem, ko je upnik pridobil nalog, ki je izvršljiv v državi članici, v kateri se račun nahaja?*